

TENURE TRACK -URAPOLKUMALLI

Lapin yliopisto

Sisällys

1 Tenure Track -mallin tarkoitus ja suhde Lapin yliopiston opetus- ja tutkimushenkilöstön urapolkujärjestelmään	3
2 Urapolun tasot	4
Taso 1: Apulaisprofessori / Assistant professor (määräaikainen)	4
Taso 2: Apulaisprofessori / Associate professor (määräaikainen)	5
Taso 3: Professori/Tutkimusprofessori / Full professor (pysyvä)	6
3 Tenure Track -tehtävän avaaminen ja rekrytointimenettely	7
4 Urapolulla etenemisen kuvaus.....	9
5 Urapolulla etenevien tasa-arvoisen ja yhdenvertaisen kohtelun varmistaminen	11

1 Tenure Track -mallin tarkoitus ja suhde Lapin yliopiston opetus- ja tutkimushenkilöstön urapolkujärjestelmään

Tutkijan urapolkumallissa on kyse kahdesta mallista: Tenure Track -mallista ja Lapin yliopiston opetus- ja tutkimushenkilöstön urapolkujärjestelmästä (ks. [Opetus- ja tutkimushenkilöstön urapolkujärjestelmä ja tehtävä rakenne \(sharepoint.com\)](#)). Tenure Track -malli on valmisteltu hyödynnettäväksi henkilöstön urapolkujärjestelmän rinnalla. Tenure Track -malli ei korvaa perinteisiä professorirekrytointoja. Tenure Track -urapolusta ei myöskään tule yliopiston pääsääntöinen rekrytointimuoto.

Urapolkujärjestelmässä (ei Tenure Track) eteneminen tapahtuu suhteessa yksikkökohtaisiin tilanteisiin (henkilöstörakenne, taloudelliset kysymykset, profiloituminen). Tenure Track -urapolulla eteneminen tasolta toiselle suunnitellaan tehtävän avaamisen yhteydessä kriteereineen. Lapin yliopiston opetus- ja tutkimushenkilöstön urapolkujärjestelmän perusteella rekrytoitu tutkija voi hakea ja saada Tenure Track -tehtävän. Vastaavasti Tenure Track -tehtävässä oleva tutkija voi haluta hakeutua esim. oppiaineen pysyvään yliopistonlehtoraattiin.

Tenure Track -mallin tarkoituksena on tarjota yliopiston opetus- ja tutkimushenkilökunnalle uralla meritoitumisen polku kohti professuuria. Tenure Track -urapolkumallin tarkoituksena on myös vahvistaa yliopiston strategista tutkimusprofiilia.

Tenure Track -urapolkumallilla varmistetaan professorirekrytointeihin kannustava, yhdenmukaisen ja tasa-arvoinen prosessi. Vakinaistamispolkujärjestelmässä kaikki sekä opettavat että tutkivat. Tenure Track -tehtävässä oleva osallistuu oppiaineen, oppiaineryhmän, tutkimusryhmän tai yksikön toimintaan.

Tenure Track -urapolkumallia sovelletaan vain uusiin Tenure Track -rekrytointeihin. Toisin sanoen Tenure Trackiin ei voida takautuvasti liittää olemassa olevaa tehtävää, joka on täytetty ennen Tenure Track -mallin hyväksymistä ja käyttöönottoa.

Tenure Track -urapolkumallin soveltamisen tueksi laaditaan mallin soveltamisohjeistus. Tarkentavalla ohjeistuksella varmistetaan mallin yhdenmukainen soveltaminen ja urapolulle pyrkivän ja sillä etenevän yhdenvertainen kohtelu ja oikeusturva.

2 Urapolun tasot

Tenure Track -urapolulla eteneminen ja professorin tehtävään vakinaistaminen edellyttävät tasoille esitettyjen kriteereiden laaja-alaista toteutumista. Tehtävä voi olla tieteelliseen tai taiteelliseen professuuriin tähtäävä.

Taso 1: Apulaisprofessori / Assistant professor (määräaikainen)

Tieteellisin perustein:

Tehtävään edellytetään soveltuvaa tohtorin tutkintoa, kykyä itsenäiseen tieteelliseen työhön ja tehtävässä tarvittavaa opetustaitoa sekä tutkijapotentiaalin osoittamista tieteellisin ansioin.

Tieteelliset ansiot:

- Tutkimuksen sijoittuminen yliopiston ja tiedekunnan strategiaan
- Tieteellinen julkaiseminen
- Osallistuminen rahoituksen hankintaan / myönnetty rahoitus
- Yhteydet omaan kansainväliseen tiedeyhteisöön

Opetukselliset ansiot, jotka esitetään opetusportfolioissa (ks. tiedekuntien/yksiköiden ohjeet):

- Opetuskokemus
- Opinnäytteiden ohjaus,
- Pedagoginen koulutus
- Taito tuottaa oppimateriaalia

Opetusnäyte

Yhteiskunnallinen ja yhteisöllinen vaikuttaminen:

- Yhteiskunnallinen näkyvyys, vaikuttaminen ja toiminta
- Toiminta yliopistoyhteisössä

Taiteellisin perustein:

Tehtävään edellytetään soveltuvaa tohtorin tutkintoa ja erityisiä tehtävän alan taiteellisia ansioita, näyttöä alan taiteellisesta toiminnasta yliopiston profiiliin strategisten kärkien alueilla ja riittävä opetustaitoa sekä käytännöllinen perehtyneisyys tehtävän alaan.

Taiteelliset ansiot:

- Taiteellisen toiminnan sijoittuminen yliopiston ja tiedekunnan strategiaan
- Taiteellinen julkaiseminen, joka on tehtävä alan taideyhteisön arvostamaa
- Näyttöjä tehtävän alan taiteellisen toiminnan kansallisesta ja kansainvälisestä yhteistyöstä
- Taiteellinen portfolio, josta käy ilmi näytöt taiteellisesta toiminnasta
- Tarvittaessa voidaan edellyttää kykyä hankkia täydentävää rahoitusta.
- Taiteellinen tutkimus osana taiteellista toimintaa
- Palkinnot, huomionosoitukset, arvonimet

Opetukselliset ansiot, jotka esitetään opetusportfoliossa (ks. tiedekuntien/yksiköiden ohjeet):

- Opetuskokemus
- Opinnäytetöiden ohjaus,
- Pedagoginen koulutus
- Taito tuottaa oppimateriaalia

Opetusnäyte

Yhteiskunnallinen ja yhteisöllinen vaikuttaminen:

- Yhteiskunnallinen näkyvyys, vaikuttaminen ja toiminta
 - Toiminta yliopistoyhteisössä
-

Taso 2: Apulaisprofessori / Associate professor (määräaikainen)

Tieteellisin perustein:

Tehtävään valittavalta edellytetään soveltuvaa tohtorin tutkintoa ja näyttöjä tieteellisestä tutkimustyöstä sekä tehtävässä tarvittavaa opetustaitoa. Tehtävä edellyttää kykyä johtaa tutkimusryhmää ja hankkia täydentävää tutkimusrahoitusta.

Tieteelliset ansiot:

- Tutkimuksen sijoittuminen yliopiston ja tiedekunnan strategiaan
- Tieteellinen julkaiseminen: laatu ja vaikuttavuus
- Aktiivisuus tutkijakoulutuksessa
- Tutkimusrahoituksen hankinta
- Tutkimushankkeiden johtaminen
- Aktiivinen toiminta kansainvälisessä tiedeyhteisössä
- Tutkimukseen liittyvät asiantuntija- ja luottamustehtävät
- Huomionosoitukset ja palkinnot

Opetukselliset ansiot, jotka esitetään opetusportfoliossa (ks. tiedekuntien ohjeet):

- Opetuskokemus
- Opinnäytteiden ohjaus,
- Pedagoginen koulutus
- Opetukseen liittyvät asiantuntija- ja vastuutehtävät

Opetusnäyte

Yhteiskunnallinen ja yhteisöllinen vaikuttaminen:

- Yhteiskunnallinen näkyvyys, vaikuttaminen ja toiminta
- Toiminta yliopistoyhteisössä

Taiteellisin perustein:

Tehtävään edellytetään soveltuvaa tohtorin tutkintoa ja erinomaisia taiteellisia ansioita ja tehtävän alan taiteellista pätevyyttä, laajaa näyttöä alan taiteellisesta toiminnasta

yliopiston profiilin strategisten kärkien alueilla ja riittävä opetustaito sekä käytännöllinen perehtyneisyys tehtävän alaan.

Taiteelliset ansiot:

- Taiteellisen toiminnan sijoittuminen yliopiston ja tiedekunnan strategiaan
- Taiteellinen julkaiseminen, joka on alan taideyhteisön arvostamaa
- Laajaa näyttöjä tehtävä alan taiteellisen toiminnan kansallisesta ja kansainvälisestä yhteistyöstä
- Taiteellinen portfolio, josta käy ilmi laajat näytöt taiteellisesta toiminnasta
- Taiteellinen tutkimus osana taiteellista toimintaa
- Aktiivisuus täydentävän rahoituksen hankinnassa
- Palkinnot, huomionosoitukset, arvonimet
- Aktiivisuus tutkijakoulutuksessa
- Asiantuntija- ja luottamustehtävä

Opetukselliset ansiot, jotka esitetään opetusportfoliossa (ks. tiedekuntien ohjeet):

- Opetuskokemus
- Opinnäytetöiden ohjaus,
- Pedagoginen koulutus
- Oppimateriaalin tuottaminen
- Opetukseen liittyvät asiantuntija- ja vastuutehtävät

Opetusnäyte

Yhteiskunnallinen ja yhteisöllinen vaikuttaminen:

- Yhteiskunnallinen näkyvyys, vaikuttaminen ja toiminta
- Toiminta yliopistoyhteisössä

Taso 3: Professori/Tutkimusprofessori / Full professor (pysyvä)

Professorin tehtävään valittavalta edellytetään tohtorin tutkintoa, korkeatasoista tieteellistä tai taiteellista pätevyyttä, kokemusta tieteellisen tutkimuksen johtamisesta, kykyä antaa korkeatasoista tutkimukseen perustuvaa opetusta ja ohjata opinnäytteitä sekä näyttöjä edustamansa tutkimusalan kansainvälisestä yhteistyöstä. Hakijan ansioita arvioitaessa otetaan huomioon tieteelliset julkaisut ja muut tutkimustulokset, joilla on tieteellistä tai taiteellista arvoa, opetuskokemus ja pedagoginen koulutus, taito tuottaa oppimateriaalia, muut opetustoimessa saavutetut ansiot, opetusnäyte sekä ohjatut väitöskirjat. Lisäksi otetaan huomioon hakijan aktiivisuus tiede- ja/tai taideyhteisön toiminnassa, tarvittaessa käytännöllinen perehtyneisyys tehtävälleen, menestyminen täydentävän tutkimusrahoituksen hankkimisessa sekä ulkomainen tieteellinen ja/tai taiteellinen työskentely ja kansainväliset tehtävät.

Professorin (taso 3) rekrytoinnin kelpoisuusvaatimukset tieteellisiin tai taiteellisiin perusteisiin täytettävään sekä tutkimusprofessorin tehtävään on määritetty Lapin yliopiston hallintojohtosäännön pykälissä 37, 38, 49 ja 50.

3 Tenure Track -tehtävän avaaminen ja rekrytointimenettely

Tenure Track -tehtävän avaaminen

Yliopiston johtosäännön mukaan yliopistossa noudatetaan henkilöstösuunnitelmaa. Tenure Track -tehtävälle tarvitaan aina hyväksyminen tiedekunnan tai yksikön henkilöstösuunnitelmassa sekä ko. tiedekunnan/yksikön sitoutuminen pitkäaikaiseen rahoitukseen yliopiston taloudellisen tilanteen puitteissa. Tenure track -tehtävän tavoitteena on vahvistaa tiedekunnan/yksikön ja yliopiston strategista profiilia, mikä on tehtävän avaamisen peruste.

Tenure Track -tehtävän avaamista esitetään ja siitä sovitaan rehtorin kanssa. Yliopisto (tdk/yksikkö) sitoutuu rahoituksellisesti avattaviin Tenure Track -tehtäviin. Tehtävät avataan yliopiston strategisen profiilin vahvistamiseksi.

Tenure Track -tehtävät ovat aina avoimesti haettavina ja kansainvälisinä hakuina. Tehtävä voidaan avata haettavaksi Tenure Track -mallin yhdelle, kahdelle tai kaikille tasoille tiedekunnan/yksikön harkinnan mukaisesti.

Rekrytointimenettely

Tenure Track -tehtävien hakuilmoituksissa ilmoitetaan, että kyseessä on Tenure Track -tehtävä ja sen täytössä noudatetaan vahvistettuja yliopiston Tenure Track -käytäntöjä. Muutoin Tenure Track -tehtävän täytössä noudatetaan Lapin yliopiston tehtäviin liittyvää päätöksenteon, esittelyn ja menettelytapojen mallia. (ks. [Tehtäviin liittyvä päätöksenteko, esittely ja menettelytavat \(sharepoint.com\)](#))

Rekrytointi tapahtuu suhteessa Tenure Track -tason kriteereihin. Kriteerit täsmentyvät sisällöllisesti kunkin Tenure Track -tehtävän perustamisen yhteydessä.

Kansainvälisen tason arvioinnin suorittavat tiedekunnan/yksikön valitsevat yliopiston ulkopuoliset alan asiantuntijat (vähintään 2 kpl).

Tiedekunta/yksikkö esittää henkilön valitsemisen Tenure Track -tehtävään arviointien ja hakijoista tehdyn ansiovertailun perusteella.

Päätös tehtävään ottamisesta, päätöksen valmistelusta ja esittelystä, valintamuistion laatimisesta, työsopimuksen laatimisesta ja päätöksestä ilmoittamisesta noudatetaan Lapin yliopiston rekrytointiohjeita (ks. [Yliopiston rekrytointikäytäntö \(sharepoint.com\)](#))

Rehtori allekirjoittaa työsopimuksen.

Muutoksenhakekeinot rekrytointiin (tasa-arvolain mukainen kanne, yhdenvertaisuuslain mukainen kanne, ylimääräiset muutoksenhakekeinot) kuvataan Lapin yliopiston rekrytointiohjeissa. (ks. [Yliopiston rekrytointikäytäntö \(sharepoint.com\)](#))

Tenure track -urapolkumallin tasolla 1 tai 2 valitulle laaditaan henkilökohtaiset, tasokriteereihin vastaavat etenemiskriteerit. Etenemiskriteerit kirjataan ylös ja ne luovat perustan Tenure Track -urapolun arvioinneille ja arviointiprosessille.

4 Urapolulla etenemisen kuvaus

Jatkokauden tai seuraavalle tasolle siirtymisen edellytyksenä on asiantuntijamenettelyssä todennettu taitojen kehittyminen. Arvioinnissa arvioidaan, onko urapolulla etenevä saavuttanut riittävät meriitit seuraavalle tasolle ja onko seuraavan kauden aikana mahdollista saavuttaa riittävät meriitit edetä uralla. Arviointi toteutetaan vastuulliseen tutkijan ja tutkimuksen arvioinnin kansallisen suosituksen mukaisesti. Arvioinnin kriteereinä toimivat rekrytoinnin yhteydessä määritellyt tasoa vastaavat etenemiskriteerit. Lisäksi tarkastellaan kiinnittymistä Lapin tiede- ja taideyhteisöön.

Arvioinnin ajoitus

Tenure Track -tehtävien kaudet ovat 5-vuotisia. Arvioinnin jälkeen on mahdollista edetä seuraavalle tasolle. Kullakin tasolla on yksi arviointikierrros. Kaikki asianomaiset (työnantaja, esihenkilö, työntekijä) keskustelevat ja sopivat arviointiprosessin alkamisen ajankohdasta. Työntekijä voi myös pyytää arvioinnin käynnistämistä.

Esihenkilö käynnistää arvioinnin. Arviointiprosessi aloitetaan aikaisintaan kahden vuoden kuluttua kauden alkamisesta ja viimeistään 12 kk ennen kauden päättymistä. Arvioinnin tulee olla tehtynä viimeistään 3 kk ennen tehtävän kauden päättymistä. Arvioinnin ajankohdalla pyritään varmistamaan työntekijän mahdollisuus meritoitua kriteerien edellyttämällä tavalla.

Arvioinnin toteutus

Kansainvälisen tason arvioinnin suorittavat tiedekunnan/yksikön valitsevat yliopiston ulkopuoliset alan asiantuntijat (vähintään 2 kpl). Arvioijilta edellytetään professorin pätevyyttä. Tenure Track -tehtävässä olevan henkilön osaamisen ja ansioituneisuuden arviointi tehdään suhteessa Tenure Track -urapolun etenemisen kriteereihin, jotka toimitetaan arvioijille tiedoksi lausuntoa pyydetessä. Arviointi suoritetaan kokonaisarviona ja samoja kriteereitä käytetään sekä rekrytoinnissa että etenemisen arvioinnissa. Arvioinnilla varmistetaan, että Tenure Track -tehtävässä olevan henkilön tieteellinen toiminta on korkeatasoista ja yliopiston strategista profiilia tukevaa.

Professoriksi vakinaistaminen toteutetaan kutsumenettelyllä, joka edellyttää aina ulkopuolista arviointia (vähintään kaksi riippumatonta asiantuntijaa). Arvioinnissa noudatetaan professorin tehtävän täyttöön kuuluvaa asiantuntijamenettelyä (YOL 33.3§).

Arvioinnin tulos ja Tenure Track -urapolulla eteneminen

Eteneminen urapolulla edellyttää menestyksestä toimintaa ja tavoitteiden saavuttamista. Sen tulee linkittyä sekä yliopiston että yksikön strategiaan, tavoitteisiin, henkilöstösuunnitelmaan ja taloudellisiin reunaehtoihin. Eteneminen tasolta toiselle ei ole subjektiivinen oikeus. Tutkijanuran eri kausien kokonaispituutta määriteltäessä tulee huomioida myös mahdolliset lakimääräiset työsuhteen keskeytykset.

Arvioinnin tuloksena

- tehtävä päättyy,
- siirrytään seuraavalle tasolle tai
- tehtävä vakinaistetaan professuuriksi.

Huomioitavaa:

Mikäli urapolulla etenevän arviointi johtaa tehtävän päättymiseen ja henkilöllä on taustalla pysyvä työsuhde yliopistoon, henkilö voi palata urapolkuvaihetta edeltäneeseen pysyvään työtehtäväänsä. Jos tällaista työsuhdetta ei ole, yliopisto ei ole velvollinen jatkamaan henkilön työsuhdetta Tenure Track -urapolulla etenemisen päätyttyä arvioinnin tuloksena.

Kuvio: Tenure Track -malli

5 Urapolulla etenevien tasa-arvoisen ja yhdenvertaisen kohtelun varmistaminen

Tenure Track -malli luo edellytykset urapolulla etenevien tasa-arvoiseen ja yhdenvertaiseen kohteluun riippumatta siitä, missä yksikössä/tiedekunnassa työskentelevät. Osaaminen suunnataan (työsuunnitelma) siten, että mahdollisuus etenemiskriteereihin vastaamiseen on olemassa.

Työsopimuslain (55/2001) 2 luvun 2 §:n mukaan työnantaja ei saa ilman hyväksyttävää perustetta asettaa työntekijöitä eri asemaan iän, terveydentilan, vammaisuuden, kansallisen tai etnisen alkuperän, sukupuolisen suuntautuneisuuden, kielen, uskonnon, mielipiteen, vakaumuksen, perhesuhteiden, ammattiyhdistystoiminnan, poliittisen toiminnan tai muun näihin verrattavan seikan vuoksi.

Tenure Track -tehtävän täytössä hyödynnetään pysyvästi säilytettäviä asiakirjoja, joita ovat

- Tehtävänäyttöselosteet
- Asiantuntijalausunnot
- Perustelumuistio
- Yhteenveto hakijoista

Asiakirjat luovat pohjan myös henkilön etenemisen tarkastelussa Tenure Track -urapolun arviointivaiheissa arviointikriteereille ja -lausunnoille.

Syrjintäkiellon ja tasapuolisen kohtelun toteutuminen varmistetaan noudattamalla Lapin yliopiston rekrytointiohjeita (ks. [Yliopiston rekrytointikäytäntö \(sharepoint.com\)](https://sharepoint.com))